

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ & ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΕΡ/ΝΤΟΣ & ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔ/ΜΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 239
Ταχ. Κώδ. : 15451 Ν. Ψυχικό
Πληροφ.: Μ. Πιτταρά, Α. Φαναριώτης
Τηλέφωνο: 2103725771, 743, 753
email: rexo@attica.gr

Ν. Ψυχικό,

Προς:

Πολιτικό Γραφείο Βουλευτή Ανατολικής
Αττικής, κ. Γεωργίου Βλάχου
Βουλής 4, Παλιά Βουλή, τκ. 105 62, Αθήνα
email: attiki@gvlahos.gr

Κοιν.:

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
Δ/ση Διοίκησης
Κατεχάκη 56, τκ. 115 25. Αθήνα

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση ενημερωτικού υπομνήματος σχετικά με την οριοθέτηση και διευθέτηση ρεμάτων στην περιοχή του Δήμου Ωρωπού

- Σχετ. : 1. Η από 16-03-26 επιστολή του Βουλευτή κ. Βλάχου Γ. με θέμα «Διαβίβαση ενημερωτικού υπομνήματος Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με την οριοθέτηση και διευθέτηση ρεμάτων στην περιοχή του Δήμου Ωρωπού» (Α.Π. ΔΙΠΕΧΩΣΧ: 17977/16-03-26)
2. Το με αρ. πρωτ. 8156/05-02-26 έγγραφο της Υπηρεσίας μας με θέμα «Η υπ' αρ. 495/2026 Επίκαιρη Ερώτηση της Βουλής, με θέμα «Καθυστερήσεις στα έργα ρεμάτων στον Δήμο Ωρωπού»»
3. Το με α.π. εισερχ. 7976/04-02-26 έγγραφο της Δ/σης Διοίκησης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, με θέμα: «Η υπ' αρ. 495/2026 Επίκαιρη Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων» .
4. Η υπ' αρ. 495/2026 Επίκαιρη Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων, του Βουλευτή κ. Βλάχου Γ. με θέμα «Καθυστερήσεις στα έργα ρεμάτων στον Δήμο Ωρωπού».

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Δ/σης μας και αναφορικά με τα ρέματα για τα οποία έχουν υποβληθεί φάκελοι οριοθέτησης στην Υπηρεσία μας, με το με αρ. πρωτ. 8156/05-02-26 έγγραφό της, η Υπηρεσία μας έχει ενημερώσει την Δ/ση Διοίκησης σχετικά με την εξέλιξη των μελετών οριοθέτησης στην περιοχή του Δήμου Ωρωπού. Σε συνέχεια του παραπάνω εγγράφου και μετά τις νεότερες εξελίξεις, σας ενημερώνουμε για τα εξής:

Οι αρμοδιότητες της Δ/σής μας, κατά τη διαδικασία οριοθέτησης του άρθρου 3 του Ν.4258/14, άπτονται του καθορισμού των οριογραμμών και τη σύνταξη εισήγησης για την επικύρωσή του, λαμβάνοντας υπόψη την θεωρημένη από την αρμόδια Δ/ση της Περιφέρειας Αττικής μελέτη οριοθέτησης, την περιβαλλοντική αδειοδότηση τυχόν προτεινόμενων έργων διευθέτησης του ρέματος, καθώς και τις απαιτούμενες γνωμοδοτήσεις των συναρμόδιων Υπηρεσιών. Σημειώνεται ότι, όταν τα προς οριοθέτηση τμήματα των ρεμάτων βρίσκονται σε περιοχές που χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας, (όπως αρχαιολογικοί χώροι, παραλιακές περιοχές, δασικές εκτάσεις, παραδοσιακοί οικισμοί, τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, υπαγόμενες σε ειδικό καθεστώς προστασίας περιοχές κ.λπ.), σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Σ.τ.Ε., η επικύρωση του καθορισμού των οριογραμμών γίνεται με Προεδρικό Διάταγμα.

Α) Ασωπός Ποταμός

Σχετικά με την μελέτη τμηματικής οριοθέτησης του Ασωπού Ποταμού, σας ενημερώνουμε ότι μετά τη διαβίβαση στην Υπηρεσία μας του φακέλου της μελέτης με τίτλο: «Μελέτη Αντιπλημμυρικής Προστασίας Ασωπού Ποταμού» και κατόπιν αλληλογραφίας με παρατηρήσεις και διευκρινίσεις, καθώς και της έκδοσης της με αρ. πρωτ. 51807/25-09-24 απόφασης του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας, με θέμα «Κίνηση διαδικασίας για την εκ νέου οριοθέτηση τμήματος του ποταμού Ασωπού, εντός της Νομ. Αυτοδιοίκησης Ανατολικής Αττικής», υποβλήθηκε επικαιροποιημένος φάκελος με το υπ' αρ. πρωτ. 1290468/12-11-24 έγγραφο της Δ/σης Τεχνικών Έργων της Π.Ε. Ανατολικής Αττικής, προς τη Δ/ση ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής.

Η Δ/ση ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ., σε εφαρμογή του άρθρου 3 του Ν. 4258/2014, ζήτησε τις απαιτούμενες γνωμοδοτήσεις με το υπ' αρ. πρωτ. 83480/02-12-24 έγγραφό της. Στη συνέχεια, με το υπ' αρ. πρωτ. 17953/21-03-25 έγγραφό της Δ/σης ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ., διαβιβάστηκε στη Δ/ση Τοπογραφικών Εφαρμογών του ΥΠΕΝ, η με αρ. πρωτ. 17846/21-03-2025 Εισήγηση για τον καθορισμό οριογραμμών τμήματος του Ποταμού Ασωπού στην Π.Ε. Ανατολικής Αττικής, συνοδευόμενη από τον φάκελο οριοθέτησης και τις συλλεχθείσες γνωμοδοτήσεις. Μετά τις παρατηρήσεις της Δ/σης Τοπογραφικών Εφαρμογών του ΥΠΕΝ, επί της μελέτης, η Δ/ση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Ανατ. Αττικής ενημερώθηκε με τα υπ' αρ. πρωτ. 58046/01-10-25 και 68764/14-11-25 έγγραφα της Δ/σης ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ., ότι συμφωνεί με τις παρατηρήσεις και ζητήθηκε η συμπλήρωση της μελέτης. Οι απαιτούμενες συμπληρώσεις αφορούν κυρίως ασυνέπειες και ελλείψεις ως προς τη ζώνη πλημμύρας υφιστάμενης κατάστασης, καθώς και αναγκαίες διασαφηνίσεις στην τεχνική έκθεση και στην υδρολογική και υδραυλική τεκμηρίωση της μελέτης. Για τον λόγο αυτό έγινε σχετική υπενθύμιση με το υπ' αρ. πρωτ. 5284/26-01-2026 έγγραφο της Δ/σης ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. και τελούμε εν αναμονή των συμπληρώσεων, ώστε μετά τη νέα διαβούλευση ή ενημέρωση των συναρμόδιων Υπηρεσιών, για τις τυχόν αλλαγές των προτεινόμενων οριογραμμών, να αποστείλουμε στην Δ/ση Τοπογραφικών Εφαρμογών τον επικαιροποιημένο φάκελο με συμπληρωματική εισήγηση της Υπηρεσίας μας.

Β) Ρέμα Ρεβυθιάς

Σχετικά με τη μελέτη τμηματικής οριοθέτησης του ρέματος Ρεβυθιάς, σας ενημερώνουμε ότι μετά τη διαβίβαση του φακέλου στην Υπηρεσία μας, την εξέτασή του και την ανταλλαγή αλληλογραφίας με παρατηρήσεις, καθώς και την επανυποβολή του, ζητήθηκαν συμπληρώσεις με το υπ' αρ. πρωτ. 42238/14-07-25 έγγραφο της Δ/σης ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. Οι ζητούμενες συμπληρώσεις αφορούν ιδίως ελλείψεις και ανακρίβειες στην τοπογραφική αποτύπωση, καθώς και την ανάγκη διεύρυνσης των οριογραμμών, ώστε να περιβάλλουν όλα τα στοιχεία που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία (Ν. 4258/2014), σε συνδυασμό με την απαιτούμενη τεχνική και διαχρονική τεκμηρίωση.

Μετά την υπενθύμιση που έγινε με το υπ' αρ. πρωτ. 5284/26-01-2026 έγγραφο της Δ/σης ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ., παραλάβαμε το υπ' αρ. πρωτ. 148137/04-02-26 (Α.Π. εισερχομένου: 9031/09-02-26) διαβιβαστικό έγγραφο με συνημμένο φάκελο οριοθέτησης του ρέματος Ρεβυθιάς και το ενημερωτικό σημείωμα για τις συμπληρώσεις, και συντάχθηκε το υπ' αρ. πρωτ. 11116/16-02-26 έγγραφο της Υπηρεσίας μας με το οποίο ζητήθηκε η συμπλήρωση της τοπογραφικής αποτύπωσης σύμφωνα με τις κείμενες προδιαγραφές και τον όρο που έχει θέσει η Κεντρική Συντονιστική Επιτροπή με το 97ο/04-08-16 Πρακτικό της (με το οποίο είχε αποδεχτεί την αίτηση της Δ/σης Τεχνικών Έργων της Π.Ε. Ανατολικής Αττικής, για την έγκριση εκπόνησης της μελέτης), καθώς και αντίγραφα του φακέλου, ώστε να σταλούν για γνωμοδοτήσεις. Επίσης με το αρ. πρωτ. 11944/19-02-26 έγγραφο μας υπενθυμίσαμε το με αριθμ. πρωτ. 71265/11-10-24 έγγραφο μας σχετικά με τις ασυμφωνίες μεταξύ των διατομών και της οριζοντιογραφίας. Όταν υποβληθούν ελεγμένοι και θεωρημένοι οι φάκελοι από την Περιφέρεια, η Υπηρεσία μας θα τους αποστείλει στις γνωμοδοτούσες Υπηρεσίες, καθώς και για ανάρτηση και απόφαση Δ.Σ. στον Δήμο Ωρωπού.

Γ) Ρέμα Χιλιόποταμου

Σχετικά με τη μελέτη τμηματικής οριοθέτησης του ρέματος Χιλιόποταμου, σας ενημερώνουμε ότι μετά τη διαβίβαση του φακέλου και την εξέτασή του από την Υπηρεσία μας, καθώς και την ανταλλαγή αλληλογραφίας με παρατηρήσεις και την επανυποβολή του, ζητήθηκαν συμπληρώσεις με το υπ' αρ. πρωτ. 37385/23-06-25 έγγραφο της Δ/σης ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.

Οι συμπληρώσεις αυτές αφορούν κυρίως τη διεύρυνση των οριογραμμών, ασυμφωνίες μεταξύ σχεδίων διατομών και τοπογραφικών διαγραμμάτων, καθώς και ζητήματα που σχετίζονται με τα έργα εκβολής και τη συνολική τεχνική τεκμηρίωση της πρότασης με διαχρονικά στοιχεία. Μετά την υπενθύμιση που έγινε με το υπ' αρ. πρωτ. 5284/26-01-2026 έγγραφο της Δ/σης ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ., παραλάβαμε το υπ' αρ. πρωτ. 155629/05-02-26 έγγραφο της Δ/σης Τεχνικών Έργων της Π.Ε. Ανατολικής Αττικής (Α.Π. εισερχομένου: 9039/09-02-26) διαβιβαστικό έγγραφο με συνημμένο φάκελο οριοθέτησης του ρέματος Χιλιόποταμου και το ενημερωτικό σημείωμα για τις συμπληρώσεις, και συντάχθηκε το υπ' αρ. πρωτ. 13129/25-02-26 έγγραφο της Υπηρεσίας μας με το οποίο ζητήθηκε η συμπλήρωση της τοπογραφικής αποτύπωσης σύμφωνα με τις κείμενες προδιαγραφές και τον όρο που έχει θέσει η Κεντρική Συντονιστική Επιτροπή με το 97ο/04-08-16 Πρακτικό της, τη διόρθωση της προτεινόμενης οριογραμμής, βάσει της φωτοερμηνείας που προσκομίστηκε, καθώς και αντίγραφα του φακέλου, ώστε να σταλούν για γνωμοδοτήσεις. Όταν υποβληθούν ελεγμένοι και θεωρημένοι οι φάκελοι από την Περιφέρεια, η Υπηρεσία μας θα τους αποστείλει στις γνωμοδοτούσες Υπηρεσίες, καθώς και για ανάρτηση και απόφαση Δ.Σ. στον Δήμο Ωρωπού.

Δ) Ρέμα Κακόρεμα

Σχετικά με τη μελέτη τμηματικής οριοθέτησης του ρέματος Κακόρεμα, σας ενημερώνουμε ότι μετά τη διαβίβαση του φακέλου, την αναζήτηση γεωχωρικών δεδομένων από το Κτηματολόγιο και την εξέτασή του, η Υπηρεσία μας διατύπωσε παρατηρήσεις με το υπ' αρ. πρωτ. 56325/24-09-25 έγγραφό της προς την αρμόδια Υπηρεσία της Περιφέρειας Αττικής ζητώντας τη συμπλήρωση του φακέλου ως προς τις επισημάνσεις αυτές. Με το ίδιο έγγραφο υπενθυμίστηκε το προγενέστερο υπ' αρ. πρωτ. 54062/15-09-25 έγγραφο της Γενικής Δ/τριας ΧΩ.ΠΕ.ΠΟ. (με αποδέκτες όλες τις Δ/σεις Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας Αττικής) και ζητήθηκε η συμπλήρωση του φακέλου της μελέτης με όλα τα διαθέσιμα στοιχεία νομιμότητας, από τις καθ' ύλην αρμόδιες Υπηρεσίες (Υ.ΔΟΜ., Δ/ση Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής κ.α.), καθώς και πληροφορίες για τον φορέα και τον χρόνο κατασκευής των υφιστάμενων κατασκευών. Τα στοιχεία αυτά κρίνονται απαραίτητα προκειμένου να εφαρμοστούν οι διατάξεις του Παραρτήματος ΙΧ, άρθρο 20, παρ. 3 του Ν. 4277/2014 (Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας – Αττικής) και η σχετική νομολογία (149/2020 γνωμοδότηση ΣτΕ).

Επί των ανωτέρω παρατηρήσεων η Δ/ση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Ανατολικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής, διαβίβασε με το υπ' αρ. πρωτ. 1404736/13-11-2025 έγγραφό της, στην Υπηρεσία μας, την απάντηση του μελετητή επί των παρατηρήσεών μας, χωρίς ωστόσο να υποβληθεί νέα, συμπληρωμένη μελέτη, ούτε να υπάρξει ενημέρωση για την πορεία συγκέντρωσης των ζητούμενων στοιχείων νομιμότητας. Δεδομένου ότι τα ανωτέρω στοιχεία, καθώς και οι ζητούμενες συμπληρώσεις (ιδίως η ταύτιση της υδραυλικής μελέτης με την οριζοντιογραφία ως προς τις γραμμές πλημμύρας), θεωρούνται απαραίτητα για τη συνέχιση της διαδικασίας καθορισμού των οριογραμμών, η Υπηρεσία μας με το υπ' αρ. πρωτ. 12597/18-02-26 έγγραφό της απάντησε επί των απόψεων του μελετητή. Επιπλέον, σε συνέχεια του υπ' αρ. πρωτ. 10665/13-02-26 εγγράφου μας, με το οποίο ζητούντο τα στοιχεία νομιμότητας, η ΥΔΟΜ του Δήμου Ωρωπού, με το υπ' αρ. πρωτ. οικ. 443/27-02-26/02-03-26 έγγραφό της, έχει ζητήσει από τους παραρεμάτιους ιδιοκτήτες την υποβολή στοιχείων νομιμότητας. Η Υπηρεσία μας αναμένει τον επικαιροποιημένο φάκελο οριοθέτησης, καθώς και τα στοιχεία νομιμότητας, ώστε να συνεχιστεί η διαδικασία καθορισμού των οριογραμμών.

Μετά τα παραπάνω, σημειώνεται ότι οι μελέτες οριοθέτησης υδατορεμάτων αποτελούν σύνθετες τεχνικές μελέτες και περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, επιμέρους εξειδικευμένες μελέτες και στοιχεία, όπως υδρολογική και υδραυλική μελέτη, περιβαλλοντική έκθεση, υδρογεωλογικά δεδομένα, τοπογραφική και υψομετρική αποτύπωση, καθώς και κατά περίπτωση φωτοερμηνεία ιστορικών αεροφωτογραφιών. Για την ορθή και τεκμηριωμένη χάραξη των οριογραμμών απαιτείται, επιπλέον, η διερεύνηση της νομιμότητας των παραρεμάτιων κατασκευών, προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικά η νομίμως διαμορφωμένη κατάσταση, ενώ σε περιπτώσεις αυθαίρετων αλλοιώσεων της κοίτης ή επιχώσεων καθίσταται αναγκαία η προσκόμιση και αξιολόγηση ιστορικών, διαχρονικών στοιχείων για τον προσδιορισμό της φυσικής θέσης της όχθης. Ως εκ τούτου, σε περιοχές όπου παρατηρείται αυθαίρετη δόμηση και εκτεταμένη ανθρωπογενής αλλοίωση των υδατορεμάτων, η πολυπλοκότητα της μελέτης αυξάνεται, με αντίστοιχη επίπτωση στον απαιτούμενο χρόνο σύνταξης, ελέγχου και επεξεργασίας της. Επισημαίνεται, τέλος, ότι οι διαδικασίες οριοθέτησης υδατορεμάτων προϋποθέτουν γνωμοδοτήσεις εμπλεκόμενων φορέων και ανάρτηση για την ενημέρωση του κοινού και δεν συνιστούν μόνο προαπαιτούμενο για την υλοποίηση αντιπλημμυρικών έργων, αλλά επηρεάζουν άμεσα διοικητικές πράξεις και πολεοδομικές ρυθμίσεις και, σύμφωνα με το πνεύμα της κείμενης νομοθεσίας και της σχετικής νομολογίας, οφείλουν να διενεργούνται με γνώμονα την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, των υποδομών, της ανθρώπινης ζωής και περιουσίας των πολιτών.

Διευκρινίζεται ότι οι παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μας επί των μελετών οριοθέτησης αφορούν σε ελλείψεις στοιχείων, τα οποία προβλέπονται από τις κείμενες τεχνικές προδιαγραφές σύνταξης του φακέλου οριοθέτησης (ΚΥΑ 140055/17) και τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον ορθό και δίκαιο καθορισμό των οριογραμμών, καθώς και σε διορθώσεις ασυμφωνιών που παρατηρούνται κατά τον παρεμπύπτοντα έλεγχο του φακέλου και ενδεχομένως να οδηγήσουν σε μη αποδεκτές επιπτώσεις από την πλημμυρική παροχή και σε ανακρίβειες στη χάραξη των οριογραμμών.

Σημειώνεται ότι η διαδικασία καθορισμού οριογραμμών θα εξελισσόταν ομαλότερα και σε εξαιρετικά συντομότερο χρόνο εάν οι φάκελοι υποβάλλονταν στην Υπηρεσία μας ελεγμένοι για την ορθότητα και πληρότητά τους βάσει των κείμενων προδιαγραφών και των γενικών οδηγιών που έχει χορηγήσει η Υπηρεσία μας με τα υπ' αρ. πρωτ. 54062/15-09-25, 68745/02-10-24, 86804/31-10-23 και 76336/26-09-23 έγγραφα της, καθώς και τα ζητήματα που είχαν συζητηθεί κατά την συνάντηση στελεχών της Περιφέρειας των Δήμων και της Υπηρεσίας μας στις 15-11-23 στο κτίριο της Π.Ε.Δ.Α., με πρωτοβουλία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην εξέλιξη των συγκεκριμένων μελετών δεν οφείλονται στη διατύπωση παρατηρήσεων από την Υπηρεσία μας, αλλά κυρίως σε ελλείψεις ή ασυμφωνίες των υποβαλλόμενων φακέλων οριοθέτησης που θα έπρεπε να έχουν ελεγχθεί σε προηγούμενο στάδιο της διαδικασίας, οι οποίες καθιστούν αναγκαία την παροχή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων. Στο πλαίσιο της συνεργασίας της Υπηρεσίας μας με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας, οι παρατηρήσεις αυτές διατυπώνονται με σκοπό τη διευκόλυνση του ελέγχου και τη συμπλήρωση των φακέλων, προκειμένου να διασφαλίζεται η πληρότητα των μελετών, η ορθότητα του σχεδιασμού και η νομιμότητα των προτεινόμενων έργων και της οριοθέτησης.

Η Υπηρεσία μας παραμένει στη διάθεση των αρμόδιων φορέων για κάθε αναγκαία συνεργασία και συνδρομή, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι απαιτούμενες συμπληρώσεις και να προωθηθεί απρόσκοπτα η διαδικασία επικύρωσης του καθορισμού των οριογραμμών.

Με Εντολή Γ.Α.Δ.Α.
Η Αναπλ. Προϊσταμένη της Δ/νσης Περιβάλλοντος και
Χωρικού Σχεδιασμού

Σ. Λεκάτη
Πολιτικός Μηχανικός

Ε. Δ. :

1. Χρον. Αρχείο
2. Γραφείο Γραμματέα Α.Δ.Α.
3. Σ. Λεκάτη
4. Μ. Πιτταρά
5. Α.Φαναριώτης